

Programmi nimi	Halduspoliitika programm
Programmi eesmärk	Riigihaldus on tõhusalt ja kvaliteetselt korraldatud ning riiklik statistika muudab riigi toimimise läbipaistvaks
Programmi periood	2022–2025
Peavastutaja (ministeerium)	Rahandusministeerium
Kaasvastutajad (oma valitsemisala asutused)	Statistikaamet, Riigi Tugiteenuste Keskus, Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus, Riigihangete vaidlustuskomisjon

Sisukord

Sissejuhatus	2
Programmi eesmärk, mõõdikud, olukorra analüüs ja eelarve	3
Olukorra analüüs	5
Meetmete põhised mõõdikud, eelarve ja planeeritud tegevused	9
Meede 1. AVALIKU SEKTORI ORGANISATSIOONI JA RESSURSSIDE KORRALDAMINE	9
Tegevus.1.1. Haldusorganisatsiooni ja personalipoliitika kujundamine	9
Tegevus 1.2. Riigihangete poliitika ja riigiabi regulatsiooni rakendamine	11
Tegevus 1.3. Riigivara poliitika ja selle elluviimise koordineerimine	12
Meede 2. KESKNE TUGITEENUS	14
Tegevus 2.1. Tugiteenuste pakkumine ja toetuste rakendamine Riigi Tugiteenuste Keskuses (RTK)	15
Tegevus 2.2. IKT valdkonna arendamine ja korraldamine Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskuses (RMIT)	18
Tegevus 2.3. Ministeeriumite ühishoone kesksete tugiteenuste korraldamine	20
Meede 3. STATISTIKA TAGAMINE	21
Tegevus 3.1. Statistika tegemise poliitika kujundamine ja statistika	22
Programmi juhtimiskorraldus	25

Sissejuhatus

Halduspoliitika programm hõlmab riigi haldusorganisatsiooni korraldust, avaliku teenistuse arendamist ja riigi personalipoliitika, riikliku statistika, riigi osaluspoliitika, riigi kinnisvara, riigiabi ja riigihangete ning kesksete tugiteenuste poliitika kujundamist, analüüsi, nõustamist, õigusloomet ning riiklikku ja haldusjärelvalvet riigihangete alal. Halduspoliitika valdkond hõlmab ühtlasi riigireformi tegevuste koordineerimist (nt asutuste ümberkorraldamine ja protsesside arendamine, tugiteenuste konsolideerimine, bürokraatia ja halduskoormuse vähendamine). Programmiga mõjutatakse kõige enam keskvalitsuse sektorit tulemusvaldkonna eesmärkide täitmisel.

Programmi elluviimisega panustatakse otseselt riigi tulemusvaldkonna „Tõhus riik” eesmärgi ja „Eesti 2035” sihi „Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik” ning seotud mõõdikute sihttasemete saavutamisse. Nende saavutamisse panustavad riigivalitsemise kontekstis eelkõige Rahandusministeerium oma valitsemisalaga ning Riigikantselei.

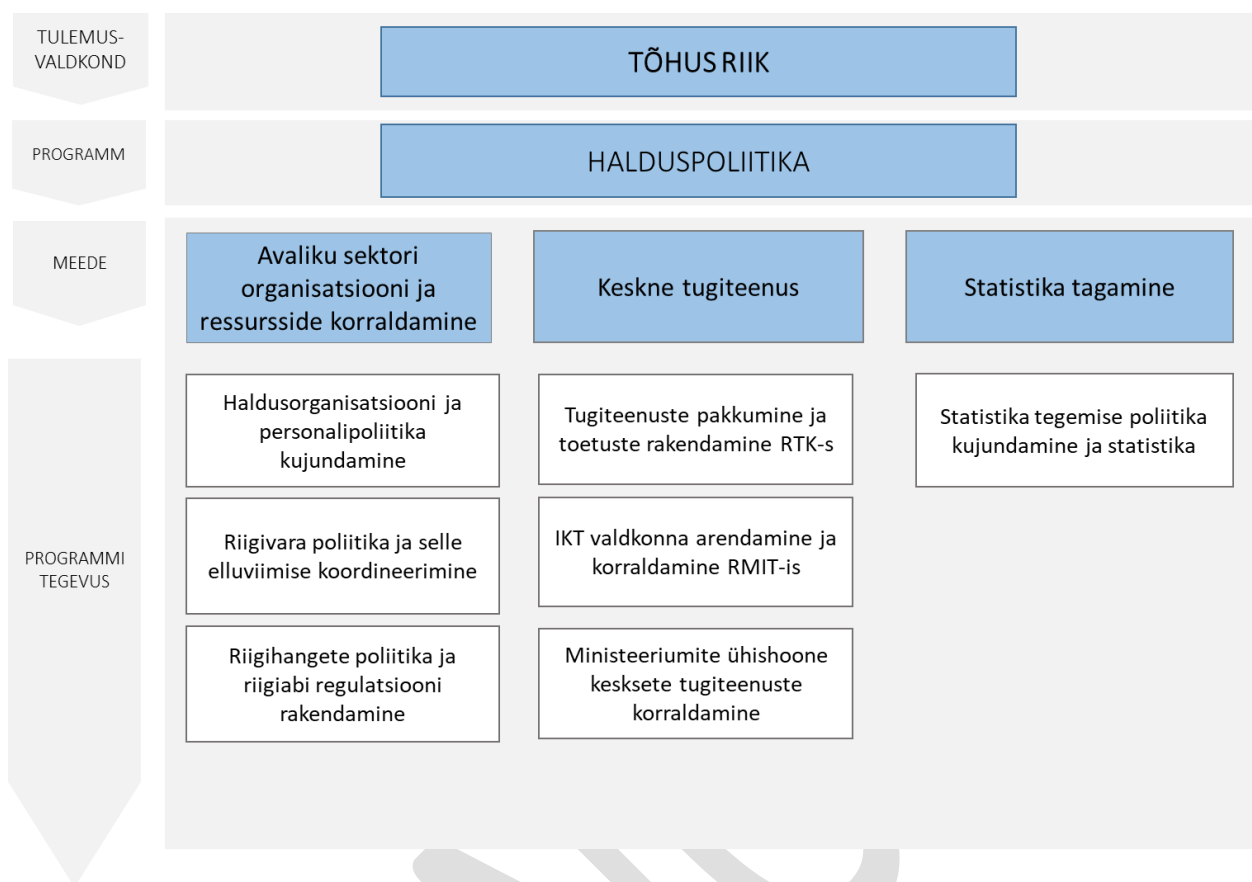
TULEMUSVALDKOND: TÕHUS RIIK					
Eesmärk: Elanikkonna vajadustega arvestav ühtne ja tõhus riigivalitsemine					
Valitsuse toetamine (Riigikantselei)	Riigi rahandus (Rahandusministeerium)	Halduspoliitika (Rahandusministeerium)	Regionaalpoliitika (Rahandusministeerium)	Finantspoliitika (Rahandusministeerium)	Arhiivindus (Haridus- ja Teadusministeerium)
Eesmärk: Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine.	Eesmärk: Riigi rahandus on kestlik ja majandusüklit tasakaalustav.	Eesmärk: Riigihaldus on tõhusalt ja kvaliteetselt korraldatud ning riiklik statistika toetab läbipaistvate riigijuhtimise otsuste tegemist.	Eesmärk: Inimestel on kõikjal Eestis kättesaadavad tasuvad töökohad, kvaliteetsed teenused ja meeldiv elukeskkond.	Eesmärk: Ettevõtlus- ja finantskeskkond on konkurentsivõimeline ja usaldusväärne.	Eesmärk: Ühiskonna dokumentaalse mälu kestlik säilitamine, kasutamine ning kodanike õiguste tõendamine.

Joonis 1. Tulemusvaldkonna „Tõhus riik” programmid ja eesmärgid

Eesmärkide saavutamiseks suurendatakse pidevalt valitsemise ühtsust, riigi sujuvat toimimist ja innovatsioonisuutlikkust ning parandatakse teenuste kvaliteeti ja kättesaadavust. Fookuses on üha enam koostöö kasvatamine, et tegutseda ühtsena eesmärkide täitmisel ning uuteks väljakutseteks valmistumisel, samuti valitsus- ja halduskorralduse paindlikkus prioriteetsete teemadega tegelemisel, ametkondade ümberkorraldamisel ja ressursside juhtimisel.

Suure osa programmi mahust moodustavad kesksed tugiteenused, mida pakuvad Riigi Tugiteenuste Keskus ja Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus. Statistika tagamise meetme eelarve on peamiselt Statistikaameti juhtida.

Koostöös teiste valitsemisaladega jätkatakse riigiasutuste ja tugiteenuste konsolideerimistega ning kasvatatakse andmehalduse ja protsesside tõhusust. Riigi personalipoliitikat kohandatakse samuti ühiskonnas toimuvate muudatustega ning ühtlasi osutatakse koostöös Riigi Tugiteenuste Keskusega riigitöötajatele keskseid koolitus- ja arendustegevusi.

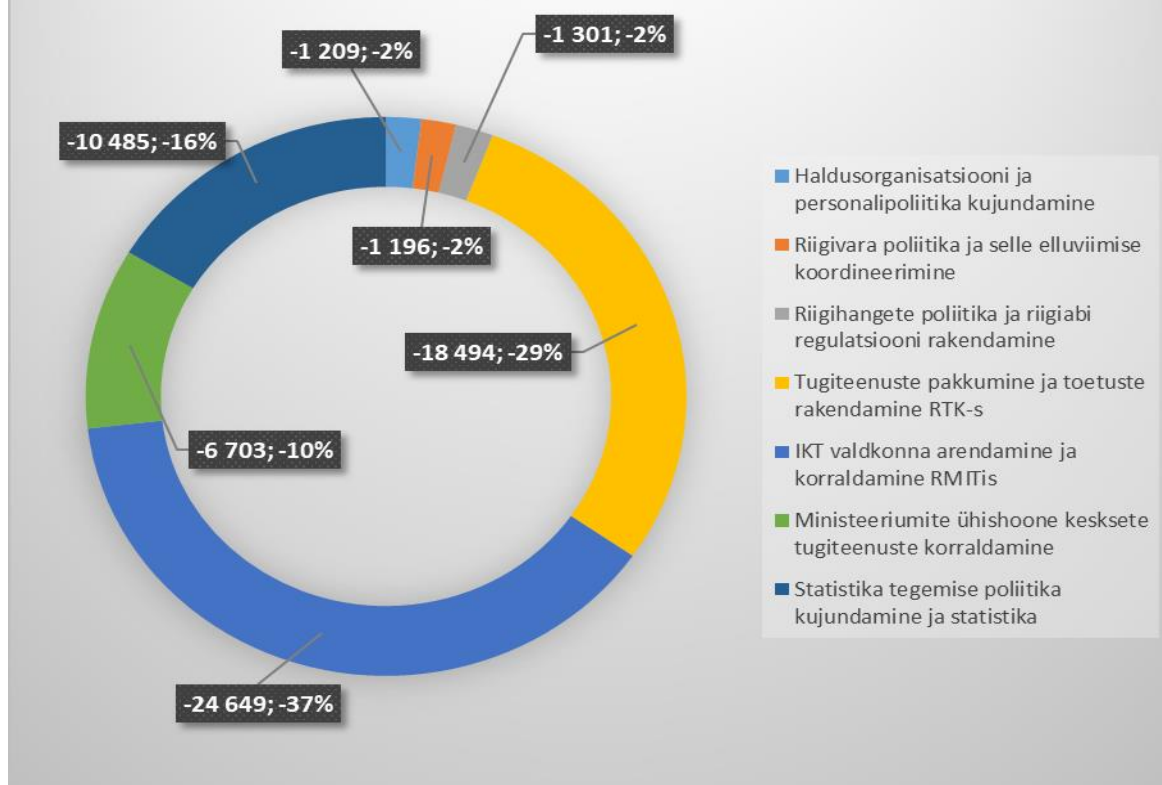
Joonis 2. Halduspoliitika programmi struktuur

Programmi eesmärk, mõõdikud, olukorra analüüs ja eelarve

Eesmärk: Riigihaldus on tõhusalt ja kvaliteetselt korraldatud ning riiklik statistika muudab riigi toimimise läbipaistvaks.

Mõõdik	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
				Sihttase				
Keskvalitsuse kulutuste osakaal SKPst,%, ≤	34,1	33,5	38,5	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3
Keskvalitsuse osakaal tööhõivest (20-64),%, ≤	8,1	8,2	8,3	9	9	9	9	9
Statistika tarbija rahuloludeks, ≥	42	70,6	73	70	70	70	70	70

Haldusprogrammi tegevuste eelarve 2022.a (tuhat eurot)

Joonis 3. Halduspoliitika programmi 2022. aasta eelarve tegevuste lõikes

Programmi eelarve tegevuste lõikes, tuh eurot	2021 RE	2022 RE	Muutus	Muutus, %
Halduspoliitika programm	-64 133	-64 037	97	0%
Haldusorganisatsiooni ja personalipoliitika kujundamine	-1 174	-1 209	-35	3%
Riigivara poliitika ja selle elluviimise koordineerimine	-1 696	-1 196	500	-29%
Riigihangete poliitika ja riigiabi regulatsiooni rakendamine	-1 131	-1 301	-170	15%
Tugiteenuste pakkumine ja toetuste rakendamine RTK-s	-18 454	-18 494	-40	0%
IKT valdkonna arendamine ja korraldamine RMITis	-22 875	-24 649	-1 774	8%
Ministeeriumite ühishoone kesksete tugiteenuste korraldamine	-6 685	-6 703	-18	0%
Statistika tegemise poliitika kujundamine ja statistika	-12 118	-10 485	1 633	-13%

Olukorra analüüs

Eesmärkide saavutamiseks jätkatakse riigiülese strateegilise personalipoliitika ja tõhusa riigihaldusorganisatsiooni kujundamise, riigivara juhtimise ning riigihangete korralduse parendamisega. Peamiseks väljakutseks on poliitika kujundamisel ja otsuste tegemisel tõhususe ja kvaliteedi vahel tasakaalu leidmine.

Areng hea või väga hea:

- Vaatamata koroonakriisile on jätkunud töö **riigireformi** tegevustega. Valdkonnaüleselt on liidetud riigiameteid, et kaotada dubleerimist ning korraldada paremini ja tõhusamalt teenuseid. Tegevust on alustanud Haridus- ja Noorteamet, Transpordiamet, Keskkonnaamet ning Põllumajandus- ja Toiduamet Ettevalmistamisel on EASi ja SA KredEx ühendamine eeldatavalt 2022. a alguse seisuga. Valitsus on otsustanud ka arvutitöökohta baasteenuste konsolideerimise, mis puudutab 110 asutust ja ligikaudu 25 000 töökohta. Valitsuse poolt on kinnitatud ühtlasi täiendatud riigireformi tegevuskava 2021–2023, mille raames on muu hulgas käivitamisel dokumendihalduse konsolideerimise pilootprojekt ning kokku on lepitud ka riigi laborite ühendamises, mille elluviimisesse järgnevatel aastatel panustatakse.
- Aastatel 2016–2018 töötati välja Rahandusministeeriumi juhtimisel ning Tartu Ülikooli ja konsultantide kaasabil **hoonestatud kinnisvara optimeerimise, planeerimise ja eelarvestamise protsessid**. Protsessid suunavad kinnisvaraotsuseid tegema tuginedes rohkem kogutavatele võtmenäitajatele ja nende analüüsimisele. Lähiaastatel on kesksel kohal nimetatud juhtimissüsteemi rakendamine ning selleks vajalike tehnoloogiliste arenduste väljatöötamine ja juurutamine.
- Tööle on hakanud **riigimajad** Rakveres, Jõhvis, Viljandis ja Jõgeval, kuhu on kolinud 19 erinevat asutust ning võimalus on riigisektoril kasutada 14 paindlikku kaugtöökohta.
- **Riigi osaluspoliitika** jätkub osaluste detsentraliseeritud juhtimine, kuid poliitika kujundamine toimub keskselt koordineerituna Rahandusministeeriumi poolt. Osaluspoliitika paremaks rakendamiseks on äriühingute nõukogude liikmete valimiseks moodustatud nimetamiskomitee ning Tartu Ülikooli kaasabil on valminud käsiraamat, et abistada nõukogu liikmeid nende ülesannete täitmisel. Valitsus on kinnitanud ka osaluspoliitika põhimõtted ning selle baasil on Riigikogule esitatud riigivara seaduse muutmise eelnõu. Valitsuse poolt kinnitatav osaluste valitsemise koondaruanne annab kord aastas Riigikogule, Riigikontrollile ja avalikkusele ülevaate tulemustest ja olulisematest trendidest.
- **Riigihangete** valdkonnas on jätkuvalt kõrge e-riigihangete tase ning nii rahvusvaheliste kui ka ühiselt ja keskselt korraldatavate hangete arv on kasvamas. Riigihangete 2020. aasta ülevaate põhjal korraldatakse Eestis e-riigihankena 97% hangetest. Riigihangete registri kasutajate rahulolu hinnang kasutusmugavusele ja funktsionaalsusele on 2020. aastal läbi viidud rahulolu-uuringu järgi 77%. Uuendustega kaasas käimiseks ja elektroonilise teabevahetuse toetamiseks jätkus riigihangete registri arendamine ning selle kasutusmugavusse panustamine. Eesti on saanud mitmendat aastat järjest Euroopa Liidu ühtse turu tulemustabelis kõrgeima hinnangu. Pidev koolitus- ja nõustamistegevus näitab tulemusi, sest nõustamispäringute arv on vähenenud. Ühtlasi viitab see ka 2017. aastal jõustunud riigihangete seaduse rakenduspraktika välja kujunemisele. Vaidlustatud riigihangete osakaal on jätkuvalt madal, ulatudes 2020. aastal 2,7% kõigist riigihangetest.

- **Riigiabi andmine** võimaldab parimal moel arendada ettevõtlust ja toetada abi vajavaid sektoreid. Vabariigi Valitsuse kinnitatav riigiabi ja vähese tähtsusega abi aruanne annab kord aastas avalikkusele ülevaate antud riigiabist valdkondade lõikes. Riigiabi register toimib ning kasutajate hinnang kasutusmugavusele ja funktsionaalsusele on 2020. aastal läbi viidud rahulolu-uuringu järgi 10 palli skaalas üle 8.
- **Arvestusteenuste** konsolideerimise tulemusel pakub Riigi Tugiteenuste Keskus arvestusteenuseid seisuga 1.09.2021 **186-le** asutusele ehk **75,3%** kogu keskvalitsusest. Konsolideerimine on toonud riigile kokkuhoidu igal aastal üle 2 miljoni euro. Arvestusteenuste kliendid hindavad keskselt pakutavaid arvestusteenuseid kõrgelt – 2020. aasta klientide rahulolu uuringu tulemustes kajastub, et personali- ja palgaarvestuse keskmine rahulolu on 10 palli skaalal 8,9 ja finantsarvestuses 8,7 palli.
- **Toetuste valdkonna** konsolideerimise tulemusel on vähenenud väljaspool Riigi Tugiteenuste Keskust rakendusüksuste arv alates 2019. aastast 7-lt asutustelt 3 asutuse peale. Kooskõlas Vabariigi Valitsuse prioriteetide ja poliitikakujundaja õigusraamistiku põhimõtetega kujundame toetuste süsteemi ja kehtestame vajadusel reeglid abikõlblikkusele, et tagada kokkulepitud eesmärkide saavutamine ja toetusvahendite mõistlik kasutamine. Toetuste rakendamisel toimub tegevuste kavandamine ja korraldamine rahastusallikast sõltumata, muutes süsteeme vajadusel poliitikakujundaja nõuetele vastavaks. Riigi Tugiteenuste keskus hindab klientide rahulolu teenusega iga-aastaselt. 2020. aastal oli toetuse taotlejate rahulolu Riigi Tugiteenuste Keskuse teenusega 10 palli skaalal 9 palli ja e-toetuskeskkonnaga 8,3 palli.
- Vabariigi Valitsuse korraldusega keskseks hankijaks määratuna korraldab Riigi Tugiteenuste Keskus üleriigilisi ühishankeid ja keskseid hankeid ning osutab valitsusasutustele ja nende hallatavatele asutustele **riigihangete tugiteenust**. Hangete korraldamise teenuse kulu on 0,001 eurot sõlmitud hankelepingute maksumuse iga 1 euro kohta, mis ületab ootuseid planeeritud sihttasemega võrreldes (2020. a sihttase 0,01 eurot). 2020. aastal sõlmitud hankelepingute kogumaksumus oli 566 420 198 eurot ja teenuse kogukulu 677 908 eurot. Riigihangete korraldamise teenuse klientide regulaarse tagasiside soovitusindeks skaalal 10 palli on 9,1 palli¹.
- **Statistikaamet** sai 2020. aastal Selge Sõnumi auhinna ja 2021. aastal Parima andmete visualiseerija tiitli, olles viimaste aastatega oluliselt muutunud kliendisõbralikumaks nii uute statistika visualiseerimise kui ka uue olulise informatsiooni aja- ja asjakohase esitamisega (nt. COVID ajal mobiilide liikuvusanalüüs, Tõetamm, Juhtimislauad, jt)

Vajab tähelepanu:

- **Personalipoliitikas** on järgmiste aastate jätkuvaks süvenevaks probleemiks demograafiline trend elanike vähenemise ja vananemise suunas. Peamised strateegilised väljakutsed, millega

¹ 2020. augusti seis

riik peab tegelema ja kohanduma, on demograafiline olukord ning kulusurve riigieelarvele. Eesti rahvastik, sealhulgas tööeline elanikkond, väheneb ja kvalifitseeritud tööjõudu on raske leida kõikides sektorites. Rahvastikupronoosi järgi väheneb tööeline elanikkond aastaks 2040 ligikaudu 36 000 inimese võrra². Demograafilised trendid, sealhulgas tööelise elanikkonna vähenemine, on otseselt teemad, mis mõjutavad järgmise nelja aasta lõikes (2022–2025) halduspoliitika valdkonda. Oluline on tegutseda selle nimel, et piiratud ressursside tingimuses jätkusuutlikku haldusorganisatsiooni kujundada ning leida tasakaal tõhususe ja kvaliteedi vahel.

Seetõttu on keskvalitsus võtnud eesmärgiks hoida valitsussektori töötajate arvu alla 12% tööelisest elanikkonnast (15–74 aastased) ning valitsussektori kulude osakaal SKPst alla 40%, et tagada sektorite vaheline mõistlik tasakaal. Valitsussektori töötajate arv on viimasel kümnendil aga suurenenud ligi 1887 inimese võrra. Valitsussektor moodustas 2020. aastal tööelisest elanikkonnast (20–64-aastased) 15,2% ning tööhõivest 18,1%.

- Väljakutseks on **asustevaheline koostöö maakondades ning riigi võimekus pakkuda võrdselt head töökeskkonda üle Eesti**, mille eesmärk on teenuste kvaliteedi ühtlustamine kogu riigis. Perioodil 2020–2026 alustavad kõigis maakonnakeskustes tööd **riigimajad**. Riigimajadesse luuakse ka kaugtöökohad, kus riigitöötajad saavad ajutiselt töötada. Riigimajade loomine jätkub koos muude kaugtööd võimaldavate lahenduste väljatöötamisega.
- **Kinnisvara valdkonnas** on väljakutseks optimaalse rahastamismudeli väljatöötamine. Täna kasutusel olev süsteem tagab küll hoonete säilimise pikaajaliselt, kuid ei arvesta muutuvate vajadustega (sh uued töövormid) ning on riigieelarvele osutunud üle jõu käivaks. Tähelepanu vajab ka riigi kinnisvararegistri arendamine, et tagada juhtimissüsteemi täiemahuliseks rakendamiseks vajalik automatiseeritus ja tehniline tugi. Kinnisvararegistri vastu on huvi tundnud ka kohalikud omavalitsused. Samuti on väljakutseks kahaneva rahvastikuga piirkondades elukeskkonna ja elamumajanduse ümberkorraldamine, mille lahendused KOV-idele töötatakse välja tühjenevate korterelamute pilootprojekti raames.
- **Riigihangete valdkonnas** on eesmärgiks rahaliste vahendite parimal viisil kasutamine. Kvaliteedikriteeriumite alusel hinnatavaid hankeid viidi 2020. aastal läbi vaid 13% kõigist hangetest. Kui tahame olla suunanäitajad kvaliteetsete ja optimaalse hinnaga toodete ning teenuste hankimisel, siis tuleb rohkem rõhku panna väärtuspõhistele hangetele. Väljakutseks on riigihankepoliitika põhimõtete riigiülene kokkuleppimine. Euroopa Liidu põhimõtetest lähtuvalt vajab Eestis edendamist riigihangetel kvaliteedikriteeriumite kasutamine. Üle-Euroopalise andmevahetuse ühtlustamiseks ja läbipaistvuse suurendamiseks on Eestil kohustus võtta riigihangete registris kasutusele riigihanke teadete uued e-vormid. Samuti on vaja hoida koolituste ja nõustamiste taset, et parendada riigihangete korraldajate ja riigihangetel osalejate teadmisi.
- **Riigiabi valdkonnas** nõuab jätkuvat panustamist riigiabi reeglite selgitamine, arvestades nende keerukust ja paljusust. Olukorda raskendavad sealjuures erakorralised reeglid (N: COVID-19 pandemiast tulenevad) ning samaaegselt Euroopa Komisjoni poolt kehtestatavad uued õigusaktid. 2020. ja 2021. aastal on Euroopa Komisjon avaldanud 11 uut õigusaktide eelnõu, millest 4 on jõustunud ja 7 peaksid jõustuma 2021–2022. Samal ajal on menetluses mitmete uute fondide kasutuselevõtt: EL taaste- ja vastupidavusraha (RRF), Ühtekuuluvust ja Euroopa territooriume toetava taasteabi (REACT-EU), Õiglase Ülemineku Fond,

² Statistikaamet (2019). Rahvastikuprognosis näitab rahvaarvu vähenemise aeglustumist. Pressiteade on kättesaadaval aadressil: <https://www.stat.ee/pressiteade-2019-077>

Moderniseerimise Fond. Seega tuleb uute toetusmeetmete tingimusi töötada välja olukorras, kus EL õigusaktide muudatused ei ole jõustunud ning täpsed riigiabi andmise reeglid ei ole selged. Olukorrale lisab keerukust see, et õigusaktide tõlgendamise ainupädevus on Euroopa Komisjonil, samas otsuste ja seisukohtade saamine nendelt on aeganõudev (keskmiselt 5–18 kuud).

Väljakutseks on riigiabi ekspertide vähesus. Eriti kriitiline on olukord siis, kui ühekorraga vajavad lahendust mitu suuremat teemat. Reeglite selgitamiseks korraldatakse jätkuvalt koolitusi ja uuendatakse juhendeid. Olukorda parandaks eestikeelse akadeemilise riigiabiõiguse käsiraamat.

- Statistika kasutajad soovivad saada üha kiiremini, kvaliteetsemalt ja visuaalselt arusaadavamaid **statistilise analüüsi väljundnäitajaid juhtimisotsuste efektiivseks toetamiseks**. Euroopa Liidu ja riigisiseste peamiste avaliku huvi esindajate statistikavajadus on pidevalt avardunud, kuivõrd otsused on muutunud fakti- ehk andmepõhiseks. Üksikasjalikuma statistika tegemine ilma andmesubjektide koormust oluliselt suurendamata eeldab uute andmeallikate, meetodite ja statistilise töötluse infotehnoloogiliste vahendite kasutamist. Väljakutseks on selgitada mh riigiülesed ootused statistikale, kaardistada rollid ja funktsioonid, et vältida dubleerimist, koostada ülevaade andmekogudest. Kavandatakse andmehalduse ja analüüsi reformi läbiviimist.
- **Andmehaldus** on halduspoliitika programmis teenus, mis on veel riigiüleselt väljatöötamisel. Riigil puudub terviklik ülevaade tema asutuste käes olevatest andmetest. Dubleerivat andmete küsimist saab vähendada, edendades once-only põhimõtet. Andmekvaliteet on teada osaliselt (rahvaloenduse allikad), kuid paljudel teistel juhtudel teadmata, mis takistab andmete mitmekordset kasutust (twice-use põhimõte).

Programmi olulisemad tegevused järgmise 4 aasta vaates (max 5)

1. Riigi haldusorganisatsiooni ja selle ressursside kasutamise tõhustamine, sh riigireformi tegevuskava täitmine, riigimajade loomine ja riigi strateegilise personalijuhtimise uue tervikkontseptsiooni väljatöötamine ja juurutamine.
2. Elamumajanduse ümberkorraldamise meetme rakendamine ja täiustamine tühjenevate piirkondade probleemi lahendamiseks. 2020–2022 läbiviidava pilootprojekti põhjal väljatöötatud meetmete rakendamise käigus selgub nende täiendamise- ning ka võimaliku lisarahastuse vajadus. Töötatakse välja ka vajalikud seadusemuudatused (eeskätt asjaõigusseadus).
3. Riikliku andmehalduse sisseviimine, sh riigi põhianndmete määramine, riigi käsutuses olevate andmete kirjeldamine ning selgelt toimiva andmete kvaliteedi parandamise ja elukäigu raamistiku loomine.
4. Viiakse läbi rahva- ja eluruumide registripõhine loendus 2021, näitajate avalikustamine 2022.
5. RTK tegevusvaldkonnas olevate Euroopa Liidu 2014–2020 toetusperioodi maksete kiirendamine ja uute toetusperioodide programmide käivitamine.

Meetmete põhised mõõdikud, eelarve ja planeeritud tegevused

/Meetmete tegevuste kirjelduses kasutatud sümbolite tähendused: Uuringud ja analüüsid; Projektid jm suured tegevused; IT-arendused; Koolitused; Pidevad tegevused/

Meede 1. AVALIKU SEKTORI ORGANISATSIOONI JA RESSURSSIDE KORRALDAMINE

Eesmärk: Tõhus haldusorganisatsioon ning ressursside korraldamine

Mõõdik	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
				Sihttase				
Riigi ametiasutuste teenistujate vabatahtlik voolavus, %	7,7	7,7	6,0	5–8%	5–8%	5–8%	5–8%	5–8%
Euroopa Komisjoni tulemustabeli hinnang riigihangete korraldusele	roheline	roheline	roheline	roheline	roheline	roheline	roheline	roheline
Keskvalitsuse hüvitised töötajatele SKP-st, %, ≤	6,4	6,4	7,0	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
Keskvalitsuse organisatsioonide arv kokku, ≤	306	266	266	264	264	264	264	264
Kinnisvarahalduse tsentraliseerituse määr, %	70	79	83	83	85	85	85	85

Tegevus.1.1. Haldusorganisatsiooni ja personalipoliitika kujundamine

Eesmärk: Riigi arengudokumentides määratud regionaalse arengu eesmärkide saavutamine ning regionaalmeetmete mõjus ja nõuetekohane elluviimine.

Mõõdik	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
				Sihttase				
Keskvalitsuse töötajate osakaal pealinnas, %, <	43,9	44,7	44,3	44,7	44,7	44,7	44,7	44,7
Riigi ametiasutuste teenistujate pühendumus indeks (5 palli skaalal)	3,35	-	-	3,43	-	3,5	3,3–3,5	-
Riigi ametiasutuste teenistuse üldine palgalõhe, %, <	3,8	6,3	4,7	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
Keskvalitsuse keskmine palk võrdluses Eesti keskmise palgaga	1,23	1,25	1,28	1,21–1,25	1,21–1,25	1,21–1,25	1,21–1,25	1,21–1,25
Riigi ametiasutuste koolituskulude osakaal tööjõukuludest, %, ≥	1,45	1,02	0,68	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02

Tegevused ja tulemus:

Riigi personalipoliitika kujundamine

Riigi personalipoliitika kujundamise tulemusena tagatakse riigi ülesannete täitmiseks vajalik mahus ja vajaliku kvalifikatsiooniga pühendunud personali olemasolu.

Peamisteks ülesanneteks on riigi palgapoliitika, keske koolituse ja arendustegevuse põhimõtete, värbamispoliitika, personali hindamise, planeerimise ja arvestuse põhimõtete, avaliku teenistuse seaduse rakenduspraktika kujundamine ning strateegilise personalijuhtimise, ametniku eetika ja avaliku teenistuse arendamine. Riigi värbamispoliitikas jätkatakse painedliku töökorralduse soodustamisega – asutused värbavad võimalusel Eesti erinevatesse regioonidesse ning toetatakse kaugtööd.

Keskse koolituse ja arendustegevuse valdkonnas on peamine väljakutse üleminek ESF seniselt rahastumudelilt asutuste enda poolt, riigieelarvest või muudest rahastusallikatest finantseeritavatele arendustegevustele alates 2024. aastast. Parima tulemuse saavutamiseks tuleb kogu kriitiliste arendustegevuste pakett läbi vaadata ning leida lahendused, mis aitavad rohkem arendustegevusi läbi viia ressursitõhusalt. Ühendades muu hulgas KOV ja keskvalitsuse sihtrühmi ja koolitusi, kus see on mõistlik ja vajalik.

Rahandusministeerium nõustab riigiasutusi ühtse personalipoliitika elluviimisel.

! Igal aastal ülevaate koostamine Vabariigi Valitsusele riigi eelarvestrateegia menetlemise käigus olulisematest personalinäitajatest ja palkadest ning ettepanekute tegemine palgakorrektsioonideks.

! Igal aastal ülevaate koostamine Riigikogule avaliku teenistuse arengusuundadest, teenistukohtadest, teenistuses olevatest ja töötavatest isikutest, nende palkadest ja töötasudest ülevaate tegemine ametiasutuste ja teenistusgruppide kaupa.

Avaliku teenistuse pühendumuse ja rahulolu kordusuuring (2023).

Riigi ameti- ja hallatavate asutuste, riigi asutatud sihtasutuste ning avalik-õiguslike asutuste palgauuring (RM tellitav iga-aastane kordusuuring).

Riigihalduse korraldamine

Riigihalduse korraldamise tulemuseks on Eesti jaoks optimaalse keskvalitsuse organisatsioonilise struktuuri ja juhtimiskvaliteedi loomine ja hoidmine.

Riigireformi tegevuste keskse vaate hoidmine ja koordineerimine.

Riiklike organisatsioonide arendamine (juhtimissüsteemid, sisekontrollisüsteemid) ja optimaalsete lahenduste leidmine kesksete tugiteenuste konsolideerimiseks RTKsse.

! Riigikogu otsuse eelnõu riigireformi otsus elluviimiseks.

! Riigi ühiste teenuskeskuste (riigimajade) rajamise koordineerimine maakonnakeskustes (va Tallinn ja Tartu).

Riigireformi seniste tulemuste ja uute suundade alusanalüüs (2022).

Tegevus 1.2. Riigihangete poliitika ja riigiabi regulatsiooni rakendamine

Eesmärk: Riigihanked toetavad kvaliteetse hanke eseme soetuse kaudu valdkondlike poliitikaid, on kulutõhusad, konkurentsi tagavad ja läbipaistvad ning panustavad sotsiaalsete, keskkonnahoidlike ja innovatsioonieesmärkide saavutamisse.

Riigiabi andmine on kooskõlas EL ja siseriiklike õigusaktidega tagades õiglase konkurentsi.

Mõõdik	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
				Sihttase				
Euroopa Komisjoni negatiivsete riigiabi otsuste arv	0	0	1	0	0	0	0	0
Riigiabi koolitustel osalejate rahulolu, %	85	87	95	87	87	87	87	87
Riigihangete rahalise mahu osakaal riigieelarve kuludest, %	28	26	32	28	28	28	28	28
VKE -dega sõlmitud lepingute osakaal, %, >	86	86	87	80	80	80	80	80
Riigihangete registri kasutajate rahulolu (osakaal 100-st), %, >	-	-	77	-	77	-	-	77
Keskmine pakkujate arv hankes	3,7	4	4,6	>3,8	>3,8	>3,8	>3,8	>3,8
Kohtusse kaevatud ning kohtu poolt hankeasjana sisuliselt läbi vaadatud vaidlustuskomisjoni otsuste jõusse jätmise määr, %, >	78	74	72	76	77	78	78	78

Tegevused ja tulemus:

Riigihanke valdkonna poliitika kujundamine

 Õigusregulatsiooni stabiilsuse, direktiividele ja riigihankepoliitika eesmärkidele vastavuse tagamine läbi riigihangete alase õigusloome

 Riigihankepoliitika põhimõtete riigiülene kokkuleppimine

  Nõustamine, juhiste koostamine ja koolitamine, et tagada õigusaktides kehtestatud nõuetest kinnipidamine. Vajaduspõhiselt riigihankepoliitika elluviimist toetavate analüüside läbiviimine.

 Riigihankeid puudutavate statistiliste andmete kogumine, töötlemine ja avaldamine ning koostöö tegemine rahvusvaheliste organisatsioonidega.

 Riikliku ja haldusjärelevalve teostamine riigihangete seaduse ja selle alusel antud õigusaktide täitmise üle ja väärteomenetluste läbiviimine.

Elektrooniliste riigihangete toetamine riigihangete registri vahendusel

  Riigihangete registris avaldatakse andmed hankijate ja toetuse saajate hangete ja sõlmitud lepingute ning riigihangete vaidlustuste kohta. Riigihangete register on iseteeninduskeskkond, mis võimaldab hankijatel riigihankeid ühes keskkonnas tervikprotsessina korraldada ja ettevõtjatel neis osaleda. Riigihangete register edastab e-Saatja veebiteenusega Eesti hankijate riigihangete teated

avaldamiseks Euroopa Liidu Teataja veebiväljaandes TED ning pakub Euroopa Liidu ülese hankepassi vormi koostamise ja täitmise teenust. Riigihangete registris on võimalik kasutada innovaatilisi e-hangete tööriistu, nagu e-oksjon, e-kataloog ja dünaamiline hankesüsteem. Register pakub kasutajatuge, juhendeid ja kasutajakoolitusi.

Elektroonilised riigihanked aitavad riigihankeid tõhustada, vähendades osapoolte kulusid, parandades ligipääsu riigihangetele ning suurendades riigihangete läbipaistvust ja kontrollitavust.

Riigihangete registri arendus jätkub, et toetada reeglite järgimist, viiakse ellu ka riigihanke teadete uute e-vormide projekt (2023).

Riigihangete vaidlustuste lahendamine

 Riigihangete vaidlustuskomisjon tagab riigihangetes esitatud vaidlustuste ja kahju hüvitamise taotluste läbivaatamise vastavalt riigihangete seaduses sätestatud menetluskorrale ja tähtaegadele. Vaidlustusmenetluse läbimine panustab riigihankepraktika parendamisse.

Riigiabi reeglite rakendamise koordineerimine

Õiglase konkurentsikeskkonna hoidmise eesmärgil aitab Rahandusministeerium tagada, et riigiabi andjate antud riigiabi on kooskõlas Euroopa Liidu ja riigisiseste õigusaktidega.

 Riigiabi andjate ja teiste huvitatud osapoolte nõustamine.

 Riigiabi reeglite õigeks rakendamiseks koolituste korraldamine.

  Riigiabi ja vähese tähtsusega abi registri pidamine andmete läbipaistvuse ja kontrollitavuse eesmärgil, sealhulgas võimaldatakse vähese tähtsusega abi vaba jäägi kontrollimist.

Tegevus 1.3. Riigivara poliitika ja selle elluviimise koordineerimine

Eesmärk: Tõhus riigivara valitsemise korraldus

Mõõdik	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
				Sihttase				
Kinnisvaraomandi tsentraliseerituse määr, %	45	45	48	47	50	50	50	50
Kasumlikult tegutsevate riigi äriühingute osakaal kõigist riigi äriühingutest, %	26	30	22	45	45	50	60	60
Kulutõhususust parandanud riigi sihtasutuste osakaal, %	61	26	30	70	75	75	75	75
Miinimumnõuetele vastavaks viidud m2 osakaal miinimumnõuetele mittevastavast portfelist, %	4	3	1	3	3	3	3	3

Tegevused ja tulemus

Riigivara valitsemise poliitika väljatöötamine ja rakendamise nõustamine

 Riigivara valitsemist puudutava õigusliku keskkonna arendamine, riigivaraseadust puudutavatele päringutele vastamine ja juhendite koostamine.

Riigi kinnisvara strateegiline juhtimine

 Riigi tegevuseks vajaliku kinnisvararessursi planeerimine ja eelarvestamine.

 Tööprotsesside kirjeldamine ning nende rakendamist toetavate juhendmaterjalide ja õigusaktide väljatöötamine, samuti valitsemisalade nõustamine ja koolitamine kinnisvaraotsuste tegemisel.

 Riigi kinnisvara juhtimine peab hakkama tuginema kesksetele võtmenäitajatele. Seda on võimalik rakendada täies mahus peale riigi kinnisvararegistri arenduste juurutamist, eelduslikult 2023. aastal. Seni toimub kinnisvara juhtimiskavade koostamine piiratud arvu võtmenäitajate põhjal.

 Riigi olemasoleva põhitegevuse jaoks kasutatava hoonestatud kinnisvara investeeringute tegemisel optimeerimisreservi edukas rakendamine Riigi Kinnisvara AS-i kaudu, vähendamaks Valitsuses tehtavaid üksikobjektide otsuseid.

Kinnisvararegistri pidamine

Riigi kinnisvararegister võimaldab saada avaliku ülevaate riigi omandis ja kasutuses olevast kinnisvarast. Samuti on registris võimalik menetleda riigivaraseaduse alusel tehtavaid tehinguid ja toiminguid. Registriandmete põhjal on võimalik koostada aruandeid. Lisaks kinnisvararegistris loodavatele andmetele kajastab register olemasolevates registrites või andmekogudes olevaid kinnisvara puudutavaid andmeid x-tee põhimõttel.

  Riigi kinnisvara juhtimiseks keskse infosüsteemi arendamine. Riigi kinnisvararegistri arenduste I etapiga viiakse register uuele kaasaegsele platvormile 2021.aasta lõpuks ning II etapiga luuakse 2023. aasta lõpuks keskkond ning vajalikud liidesed erinevate andmebaasidega, et võimaldada kinnisvara juhtimissüsteemi võtmenäitajate kogumist ja analüüsimist

Riigi osaluspoliitika kujundamine ja korraldamine

 Riigi eraõiguslikes juriidilistes isikutes osalemise põhimõtete kaasajastatuna hoidmine (lähtuvalt rahvusvahelistest parimatest praktikatest, sh OECD soovitustest) ning regulaarne aruandlus valdkonna tulemuslikkuse kohta iga-aastase koondaruande näol Vabariigi Valitsusele, Riigikogule ja Riigikontrollile.

 Vabariigi Valitsusele oma hinnangute andmine riigi osalusega eraõiguslike juriidiliste isikute suhtes tehtavate otsuste kohta, sealhulgas neid puudutavate finantsküsimuste kohta ning ettepanekute tegemine äriühingute ja sihtasutuste konsolideerimiste ning neis jätkamise otstarbekuse kohta.

 Osaluspoliitika põhimõtete uuendamine ja kinnitamine Vabariigi Valitsuse poolt hiljemalt 2024. a, sh Nimetamiskomitee rakendamine suuremate sihtasutuste nõukogu liikmete nimetamiseks..

 Riigiasutuste nõustamine eraõiguslikes juriidilistes isikutes osalemist puudutavates küsimustes.

 Riigi osalusega äriühingute nõukogudesse liikmete valimise ettepanekuid tegeva nimetamiskomitee töö korraldamine.

 Riigi esindajate nõustamine ja koolitamine eraõiguslike juriidiliste isikute nõukogudes, sh koolitusprogrammi jätkamiseks aastatel 2022–2025 uue hanke korraldamine koolituspartneri leidmiseks.

Omandireformi lõpule viimine

 Vara tagastamise ja kompenseerimise korraldamine ja andmete analüüsimine, kompensatsiooninõuete esitajate nõustamine ning nimetatud tegevustes koostöö tegemine Maa-ameti ja kohalike omavalitsustega.

 Vabariigi Valitsuse omandireformi reservfondi taotluste ja neist tulenevate valitsuse korralduste eelnõude menetlemine; raha kasutamise aruandluse koostamine; erastamisraha laekumise prognoosimine ja jälgimine omandireformi reservfondi.

 Analüüs „Omandireformi sotsiaalsed ja õiguslikud mõjud“ on läbiviidud, kuid Vabariigi Valitsus pidas lõplike ettepanekute arutamiseks ja otsuste tegemiseks vajalikuks täiendavaid analüüsitoiminguid.

 Omandireformi mõjusid analüüsiva 2020. aastal läbiviidava uuringu põhjal ettepanekute tegemine seadusandluse täiendamiseks. Uuringu tulemused on kavas trükkis avaldada ja võimaluse korral esitleda rahvusvahelisel konverentsil mõnel järgneval aastal. (2021. aastal seda tõenäoliselt ei saa korraldada.) Uuringu tulemusena võib tekkida vajadus kompensatsioonimehhanismi ja selle rahastamisvõimaluste väljatöötamiseks.

Meede 2. KESKNE TUGITEENUS

Eesmärk: Pakutavad tugiteenused on kvaliteetsed ja kulutõhusad

Mõõdik	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
				Sihttase				
RTK poolt pakutavate tugiteenuste kliendirahulolu keskmine (10-palli skaalal), ≥	8,1	7,7	8,3	8,2	8,5	8,5	8,5	8,5
RMIti poolt pakutavate tugiteenuste kliendirahulolu (5-palli skaalal), ≥	4,5	4,4	4,56	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Ministeeriumide ühisosakonna poolt pakutavate tugiteenuste kliendirahulolu (5-palli skaalal), ≥	4,5	4,5	-	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4

Meetme järgmise nelja aasta olulisemad tegevused on pakutavate tugiteenuste efektiivsuse ja lisandväärtuse tõstmine, arendades selleks teenuste osutamisega seotud tööprotsesse ja infosüsteeme ning panustades töötajate erialasesse arengusse, üldkompetentsi ja kliendibaasi suurendamisse.

Tegevus 2.1. Tugiteenuste pakkumine ja toetuste rakendamine Riigi Tugiteenuste Keskuses (RTK)

Eesmärk: Pakkuda kvaliteetseid ja kulutõhusaid tugiteenuseid enamikule keskvalitsuse asutustest.

Möödik	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
				Sihttase				
Personali- ja palgaarvestuse teenuse kliendirahulolu, (10-palli skaalal), ≥	8,7	8,7	8,9	8,2	8,5	8,5	8,5	8,5
Finantsarvestuse teenuse kliendirahulolu, (10-palli skaalal), ≥	8,4	8,6	8,7	8,2	8,5	8,5	8,5	8,5
Riigihangete korraldamise teenuse kliendirahulolu, (10-palli skaalal), ≥	7,1	7,4	8,9	8,2	8,5	8,5	8,5	8,5
Rakendusasutuste ja rakendusüksuste rahulolu RTK toetuste teenustega, (10-palli skaalal), ≥	-	6,2	7,1	7,7	8,0	8,2	8,5	8,5
Toetuse taotlejate rahulolu RTK kui rakendusüksusega, (10-palli skaalal), ≥	-	7,2	8	8,2	8,5	8,5	8,5	8,5
Asutuste koolitusjuhtide rahulolu personaliarenduse teenusega, (10-palli skaalal), ≥	-	-	7,6	7,8	8	8,2	8,5	8,5

Tegevused ja tulemus:

Keskne tugiteenus aitab kaasa teenindatavate asutuste eesmärkide saavutamisele ja arengule, võimaldades neil keskenduda oma põhitegevusele.

RTK osutab keskseid teenuseid keskvalitsuse asutustele tugiteenuste kokkuleppes ja teenuste kirjeldustes kokkulepitud mahus. Teenuste kasutajate arv kasvab igal aastal. Tugiteenuste osutamise raames täidab RTK Euroopa Liidu struktuurivahendite ja piiriüleste programmide korraldus- ja makseasutuse funktsiooni, Norra ja Euroopa majanduspiirkonna finantsmehhanismide kontaktasutuse ning õigusaktides määratud juhul ka rakendusüksuse ülesandeid.

RTK on aruandekohustuslik riigihalduse ministri ees, kes suunab ja koordineerib keskuse tegevust ning teostab selle üle teenistuslikku järelevalvet.

RTK järgmise nelja aasta fookuses on pakutavate teenuste kvaliteedi ja tõhususe parandamine ning teenindatavate asutuste arvu kasvamine. Kvaliteedi ja tõhususe parandamiseks arendatakse teenuste osutamisega seotud tööprotsesse ja infosüsteeme ning panustatakse töötajate erialasesse arengusse (nt muutustega toimetulek, innovatsioon). Teenuste arendamise käigus soovitakse liikuda kliendile kõrgemat lisandväärtust pakkuvate teenuste poole.

Personali- ja palgaarvestuse teenus

Personali- ja palgaarvestuse teenuse eesmärk on klientide eesmärkide saavutamist toetava, efektiivse personali- ja palgaarvestuse ning aruandluse tagamine.

RTK pakub personali- ja palgaarvestuse teenust jagatud teenusmudeli alusel. Pakutav teenus hõlmab kliendi organisatsiooni struktuuride ja ametikohtade haldamist, asutuse töötajate ja muude isikute personaliandmete haldamist, personaliarvestust, palgaarvestust ning nõustamist personali- ja palgaarvestuse ning aruandluse alal. Kvaliteetse teenuse tagamiseks tehakse koostööd Riigikontrolli ning teiste sise- ja välisaudiitoritega.

 Teenuse osutamiseks kasutatakse riigi ühtset majandusarvestustarkvara SAP ning sellega seotud toetavaid infosüsteeme (aruandluse infosüsteem *SAP Business Object* ja riigitöötaja iseteenindusportaal RTIP). Vajadusel on majandustarkvaraga liidestatud ka klientide põhitegevuse infosüsteeme.

 Arvestusteenuste osutamise laiendamine riigi asutatud sihtasutustele.

Finantsarvestuse teenus

Teenuse eesmärk on klientide eesmärkide saavutamist toetava ning efektiivse finantsarvestuse ja -aruandluse tagamine.

 RTK pakub finantsarvestuse teenust jagatud teenusmudeli alusel. Pakutav teenus hõlmab ostu- ja müügidokumentide arvestust, maksete ja laekumiste korraldamist, saadud ja antud toetuste arvestust, varade arvestust, maksude arvestust ja deklareerimist, saldode inventeerimist, finantsaruandlust, juhendite ja sise-eeskirjade koostamist ning klientide nõustamist finantsarvestuse ja aruandluse alal. Teenuse kvaliteetsuse tagamiseks tehakse koostööd Riigikontrolli ning teiste sise- ja välisaudiitoritega.

 Teenuse osutamiseks kasutatakse riigi ühtset majandusarvestustarkvara SAP ja sellega seotud toetavaid infosüsteeme (aruandluse infosüsteem *SAP Business Object*, riigitöötaja iseteenindusportaal ja e-arvete menetluskeskkond). Vajadusel on majandustarkvaraga liidestatud ka klientide põhitegevuse infosüsteeme.

 Arvestusteenuste osutamise laiendamine riigi asutatud sihtasutustele.

Riigi raamatupidamise koondaruandluse koostamise teenus

Riigi raamatupidamise koondaruandluse teenuse eesmärk on korrektne ja õigeaegne avaliku sektori finantsaruandlus.

 Teenus hõlmab endas avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendite koostamist, saldoandmike kogumist ja kontrollimist, konsolideeritud aruandlust saldoandmike baasil, avaliku sektori nõustamist arvestusega seotud küsimustes ning riigieelarve limiitide õigsuse tagamist, lähtudes riigieelarve seadusest ja teistest riigieelarvet reguleerivatest normidest. Teenuse raames koostatakse riigi raamatupidamise aastaaruanne ja igakuine riigieelarve täitmise aruanne ning antakse ülevaateid avaliku sektori ja selle alamsektorite finantspositsioonist, -tulemustest ja rahavoogudest. Riigi koondaruandluse õigsust auditeerib Riigikontroll. Koostööd tehakse ka teiste avaliku sektori üksuste audiitoritega.

 Teenuse osutamiseks kasutatakse saldoandmike infosüsteemi ja riigi ühtset majandusarvestuse tarkvara SAP.

 Valitsussektori üksuste senisest läbipaistvamaks finantsaruandluseks on loodud uus saldoandmike infosüsteem, millega lisandus täiendav maksete andmiku funktsionaalsus, et koguda andmeid valitsussektori maksete kohta senisest detailsemalt.

Riigi nõuete haldamise teenus

Riigi nõuete haldamise teenuse eesmärk on tagada riigi nõuete täitmine ja korrektne arvestus.

 Määratud nõuete informatsioon on seotud isikutele arusaadav või täiendavalt selgitatud ja vastava infosüsteemi kaudu (MAAis) kättesaadav. Tagamiseks tähtaegadest kinnipidamise võetakse riigi nõuete laekumise jälgimisel nõudega seotud isikutega ühendust, algatades vajadusel võlamenetlusprotsessid maksevõlgnevuse ja püsiva maksevõimetuse tekkimisel.

 Maa erastamise järelmaksunõuete, kasutusvalduse ja hoonestusõiguste tasude arvestuseks kasutatakse infosüsteemi MAAs, millele on nõudega seotud isikutel juurdepääs ühtse riigiportaali eesti.ee kaudu.

Riigihangete korraldamise teenus

Vabariigi Valitsuse korraldusega keskseks hankijaks määratuna korraldab RTK üleriigilisi ühishankeid ja keskseid hankeid ning osutab valitsusasutustele ja nende hallatavatele asutustele riigihangete tugiteenust. RTK ei korralda IKT valdkonna riigihankeid.

 RTK pakub oma klientidele riigihangete korraldamise teenust jagatud teenusmudeli alusel, eesmärgiga tagada klientide vajadustele vastavate riigihangete läbiviimine. Pakutav teenus hõlmab riigihangete planeerimist, riigihangete korraldamist (menetlusdokumentide ettevalmistamist, registritoimingute teostamist ja hankemenetluse läbiviimist) ja riigihangetega seonduvat nõustamist. Sõlmitud hankelepingute täitmist jälgib klient ehk asutus.

 Lisaks riigihangete registrile kasutatakse teenuse osutamiseks kesksete ja ühishangete portaali ning lähteülesannete haldamise süsteemi OTRS.

 Teenuse kvaliteedi tõstmine.

Personaliarenduse teenus

Teenuse eesmärk on parandada avaliku sektori teenistujate riigivalitsemise kompetentsust ning personalijuhtimise, tugitegevuste ja üldise juhtimise kvaliteeti. Teenuse laiem eesmärk on avalikus teenistuses töötamiseks vajalike teadmiste ja oskuste parandamine, koostöövõimekuse, sealhulgas asutusteülese koostöövõimekuse suurendamine ja ühtse väärtusruumi kujunemise toetamine.

 Personaliarenduse teenuse raames pakub RTK avaliku sektori asutustele keskset tuge arendus- ja koolitusvaldkonnas, koostades muu hulgas vajalikke õppe- ja juhendmaterjale, ning korraldab keskseid koolitusi.

 Kesksete koolituste korraldamisel on peamiseks töövahendiks riigitöötaja iseteenindusportaali (RTIPi) koolituste moodul. RTIPi koolitusmoodulis on avalik vaade, kust leiab hetkel keskse koolitustegevuse kaudu korraldatavad koolitused ja mille kaudu saavad end koolitustele registreerida avaliku sektori teenistujad nendest asutustest, kes ei ole veel RTIPiga liitunud.

 Koolituste planeerimise (vajaduse) ja elluviimise parem ühildamine.

 Rahastumudeli väljatöötamine koolitusteenuse pakkumiseks keskvalitsuse asutustele alates 2024. aastast.

Toetuste kasutamise korraldamise teenus

 Toetuste kasutamise korraldamisel täidetakse Euroopa Liidu struktuurivahendite, sealhulgas Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi, ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi korraldusasutuste (sealhulgas sertifitseeriv asutus), samuti Eesti-Šveitsi koostööprogrammi ning Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismide riikliku kontaktasutuse (sealhulgas sertifitseeriv asutus), riigisiseste programmide ellu rakendamise ülesandeid ning erinevatest toetusmeetmetest toetust saanud projektide järelevalve ja kontrolli teostamise ülesandeid.

Kooskõlas Vabariigi Valitsuse prioriteetide ja poliitikakujundaja õigusraamistiku põhimõtetega kujundatakse toetuste süsteem ja kehtestatakse vajadusel reeglid abikõlblikkusele, et tagada kokkulepitud eesmärkide saavutamine ja toetuse vahendite mõistlik kasutamine. Toetuste rakendamisel toimub tegevuste kavandamine ja korraldamine rahastusallikast sõltumata, muutes süsteeme vajadusel poliitika kujundaja nõuetele vastavaks. Erandiks on Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi programmid, mille tegevuste kavandamisel, korraldamisel ja rakendamisel tehakse koostööd kõigi programmides osalevate riikidega ning teenindatakse keskselt projektpartnereid kõikidest programmides osalevatest riikidest.

Toetuse valdkonna eesmärk on kvaliteetne, ühetaoline, kliendisõbralik ja efektiivne toetuste kasutamise korraldamine ja juhtimine ning järelevalve ja kontroll. Toetuste andmise korraldamisel, juhtimisel ja rakendamisel tuleb juhinduda riskijuhtimise põhimõtetest. See tähendab seda, et kui riskid toetuste rakendamisel ei ole suured, siis on võimalik toetuse saajatele luua vähem koormavamad toetuste andmise tingimused. Erinevate allikate ja toetuskeemide rakendamisel on võimalik luua sünergia.

Valdkonna lihtsustamiseks on loomisel üks „aken“ (IT-süsteem) Eesti-siseste ergutava mõjuga toetuste taotlemiseks, menetlemiseks ja toetuse saajaga suhtlemiseks.

- 2021–2027 rahastusperioodi käivitamine ja 2014–2020 perioodi lõpetamine.

- Lisaks luuakse ühetaoline rakendussüsteem ka riigisestele toetuskeemidele ja kehtestatakse selged aluspõhimõtted projektide menetlemiseks rakendusüksuses ning elluviimiseks. Selleks, et tagada väiksem halduskoormus taotlejatele/toetuse saajatele, luuakse maksimaalselt automatiseeritud protsessid, mis võimaldavad toetuse saajal keskenduda tulemuste saavutamisele. Poliitika kujundaja saab keskenduda sellele, milliseid eesmarke ta oma meetmetega saavutada soovib ja RTK saab pakkuda rakendussüsteemi ülesehitamisel lahendusi, kuidas oleks kõige sobivam eesmärgid saavutada.

Tegevus 2.2. IKT valdkonna arendamine ja korraldamine Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskuses (RMIT)

Eesmärk: Kvaliteetne ja tõhus tugiteenus infotehnoloogia valdkonnas

Mõõdik	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
				Sihttase				
Kliendirahulolu pakutava töökohateenusega (max 5 palli)	4,21	4,18	4,5	4,18	4,2	4,2	4,2	4,2
Kliendirahulolu pöördumiste lahendamise (max 5 palli)	4,7	4,8	4,89	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Rakenduste käideldavuse vastavus sätestatud käideldavusnõuetele, %	99,98	99,92	99,99	98	98	98	98	98
Arendusprojektidega rahulolu (max 5 palli)	4,21	4,17	4,29	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00

Tegevused ja tulemus:

IKT teenuste keskselt pakkumine võimaldab ära hoida dubleerimist ning koondada kokku teenuste pakkumiseks vajalik kompetents, mis teenib riigi haldusvõimekuse tõstmise eesmärki mitmel moel – riigiametnikud saavad kvaliteetsed ja kaasaegsed IT-teenused ning asutused saavad keskenduda oma põhitegevustele.

Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus (RMIT) pakub info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas arendus- ja majutusteenuseid Rahandusministeeriumi valitsemisala asutustele (Rahandusministeerium, Riigi Tugiteenuste Keskus, Maksu- ja Tolliamet, Statistikaamet) ning vastavalt kokkuleppele teistele riigi- ja omavalitsusasutustele (näiteks Kultuuriministeerium ja selle valitsemisala asutused), et toetada asutuste äriprotsesse ning strateegiliste eesmärkide saavutamist. IT-teenuseid pakutakse partnerluse põhimõttel ehk läbi tiheda koostöö ja tuginedes selgelt kokku lepitud teenuslepetele. Teenuste pakkumisel lähtutakse Eesti riigis kehtestatud ja ka rahvusvahelistest infoturbestandarditest. Tegevuse eesmärk on tagada ka võimalikult kulutõhus IKT korraldus. RMIT tegevust koordineerib Rahandusministeeriumi kantsler.

Töökohateenused

 Töökohateenuse sisuks on pakkuda klientidele arvutitöökohta, millega kasutaja saab teha tööd kontorist või turvalise kaugligipääsu abil kontorist eemal. Teenuse põhikomponendid on töökohatehnika soetus, kasutajatele kohale viimine, töövalmiduse loomine ja tagamine. Lisaks riistvarale hõlmab teenus litsentseeritud töökohatarkvara, näiteks VPN, MS Outlook vms, esitlustehnika korrashoidu ja telefonide haldamist. Töökohateenuse kasutamise eelduseks on RMITi võrkudega liitumine. Järgmise nelja aasta lõikes on RMITi jaoks oluline otsus riigiasutuste töökohateenuste konsolideerimise osas. Teenuse arendamisel on fookuses kaasaegsete töökohavahendite pakkumine klientidele, samas pidades silmas kulutõhususe põhimõtteid.

Tegevusteenused

 Tegevusteenused on teenused, mis loovad kliendile väärtust läbi täiendava toetuse teistele teenustele. Näiteks infoturbetaenus, mis on osalt orgaaniline osa töökohateenustest, kuid mida on võimalik sisse tellida teenusena, nt nõustamise ja koolituste vormis, ka ilma töökohateenuseid võtmata. RMIT pakub ka hangete läbiviimise teenust, olles ise riigis keskse IT hangete läbiviija rollis.

IT siseteenused

 Siseteenused on kliendi sisemise äriprotsessi toetamiseks loodud infotehnoloogilised lahendused ja nende rakenduste arendamine ning ülalhoidmine. Näiteks saab tuua veebid, dokumendihaldussüsteemi, organisatsiooni toimimiseks vajalike keskkondade ja andmete visualiseerimisplatvormi arendamine ja kasutajate abistamine. Siseteenuseid pakub RMIT soovi korral kõigile oma klientidele ning on ka oma protsessid üles ehitanud toimima neis keskkondades.

IT äriteenused

Äriteenuse toetamine tähendab kõigi RMITi kliendiks olevate asutuste äriprotsesside toimimiseks vajalike IT-süsteemide ja -rakenduste arendamise ja kasutamise toetamisega seonduvaid teenused. Teenuseid pakutakse vastavalt teenuslepetele ehk teenuste toetamise ulatuses. Peamiselt puudutab see infosüsteemide arendamise protsessi alates arenduste planeerimisest, hanke läbiviimisest ja tarnete paigaldamistest kuni rakenduste igapäevase toimimise toetamiseni. Äriteenuseid pakutakse igapäevases tihedas koostöös äripoole esindajatega ehk süsteemide omanikega Maksu- ja Tolliametist, Statistikaametist, Rahandusministeeriumist ja Riigi Tugiteenuste Keskusest.

Tegevus 2.3. Ministeeriumite ühishoone kesksete tugiteenuste korraldamine

Eesmärk: Tugifunktsioonide kvaliteetne ja tõhus täitmine.

Mõõdik	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
				Sihttase				
Kliendirahulolu õigusteenusega, ≥	-	4,4	-	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Kliendirahulolu haldusteenusega, ≥	-	4,6	-	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Kliendirahulolu dokumendihaldusteenusega, ≥	-	4,6	-	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Kliendirahulolu personaliteenusega, ≥	-	4,5	-	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4

Tegevused ja tulemus:

Ühisosakond täidab tugifunktsioone ühishoones asuva nelja ministeeriumi (Justiitsministeerium, Sotsiaalministeerium, Rahandusministeerium ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium) jaoks. Ülesandeid täidetakse põhimääruse ja ministeeriumitega sõlmitud tugifunktsioonide kokkuleppe alusel, kulude katmiseks on keskne eelarve, millesse on oma panuse andnud kõik ühishoone ministeeriumid. Osakonna tööd suunavad ministeeriumite kantslerid.

Ühisosakond alustas tööd 2017. aastal. Osakonna eesmärk on järgmiste aastate jooksul saada kõigi nelja ministeeriumi loomulikuks osaks. Kõige suuremaks sisulisemaks väljakutseks on hoonestatud kinnisvara juhtimiskava prioriteetide elluviimine nelja ministeeriumi osas.

Dokumendihaldusteenus

Dokumendihalduse teenuse eesmärgiks on korraldada Justiitsministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Rahandusministeeriumile ja Sotsiaalministeeriumile dokumendi- ja arhiivihaldust ning tagada valdkondade arendamine.

 Koostatakse ministeeriumitele valdkonda puudutavaid juhendeid, kordasid ja dokumentide liigitusskeeme, osaletakse ministeeriumite teabehalduse põhimõtete rakendamisel, arendatakse ja administreeritakse dokumendihaldussüsteemi ning osaletakse teiste infosüsteemide arendamises oma pädevuse piires. Korraldatakse dokumentide ja arhivaalide hoidmist, korrastamist, Rahvusarhiivile üleandmist ning dokumentide hävitamist. Tagatakse ministeeriumitele perioodika ja raamatute tellimine.

 MKM korraldatavas dokumendihalduse ja arhiveerimise hetkeolukorra kaardistamise ning nende teenuste konsolideerimise tasuvusanalüüsis osalemine.

 Nõustatakse ja koolitatakse ministeeriumite teenistujaid ja nõustatakse ministeeriumite valitsemisala asutusi dokumendihalduse teemades.

 Korraldatakse Rahandusministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi juhiabide tööd ning täidetakse Riigihangete Vaidlustuskomisjoni kantselei ülesandeid.

Haldus- ja riigivara teenus

Haldus- ja riigivara teenuse eesmärk on täita ministeeriumitele ning nende valitsemisalade asutustele riigivara valitsemisega seotud tugifunktsioone, samuti korraldada Suur-Ameerika 1 ühishoone töökeskkonna tagamiseks vajalikke tegevusi.

Teenus hõlmab kolme valdkonda: kinnisvara valitsemisega seonduvad funktsioonid, ühishoones töökeskkonna tagamine ja ühishoone administraatorite/autojuhtide teenus.

 Korraldatakse ühishoone ministeeriumite ja nende valitsemisalade asutuste riigivara valitsemist, sealhulgas kasutusse andmine ja võtmine, koormamine, võõrandamine; tagatakse riigivara heaperemehelik ja otstarbekohane kasutamine; korraldatakse, koordineeritakse ja kontrollitakse ministeeriumite projekteerimis- ja ehitustegevust;

 Korraldatakse ühiste ruumide heaperemehelikku kasutamist ja teenindamist, varustatakse teenistujaid vajalike töövahendite, inventari ja teenustega (välja arvatud IT-vahendid) ning tagatakse kokku lepitud töökeskkond ja vallasvara õige kajastamine RTIPis, korraldatakse ühishoones turvalisust;

 Korraldatakse ühishoones administraatoriteenust ning transpordivahendite kasutamist ja hooldamist ning ühishoone mõistlikku ärakasutamist.

Personaliarvestus- ja arendusteenus

Personaliarvestus- ja arendusteenuse eesmärk on toetada personalipoliitika elluviimist ja korraldada personaliarvestust Justiitsministeeriumis, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumis, Rahandusministeeriumis ja Sotsiaalministeeriumis. Olulisteks koostööpartneriteks on ministeeriumite personalijuhid.

 Personaliarvestus- ja arendusteenuse sisuks on teenistujate värbamine, koolitus-, hindamis- ja arendustegevuste korraldamine, personalialase dokumentatsiooni vormistamine, teenistujate nõustamine ning töötervishoiu- ja tööohutusalase tegevuse korraldamine.

Õigusteenindus

Õigusteeninduse eesmärk on nõustada õiguslastes küsimustes Justiitsministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi ja Rahandusministeeriumi ning tagada sise- ja üksikaktide ning lepingute vastavus õigusaktidele.

 Peamisteks ülesanneteks on riigihangete ja lepingute sõlmimisel õiguslase tegevuse koordineerimine, sh hankeplaani koostamise koordineerimine ja elluviimise nõustamine ning ministeeriumite ja Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihangete osakonna (RHO) vahelise koostöö korraldamine. Täiendavalt õiguslase nõustamine koostöökokkulepete sõlmimisel teiste asutuste, isikute või välisriigi organisatsioonidega, riigivara (sh kinnisvara) ja toetuse andmise küsimustes ja tehingutes, töö- ja teenistussuhete osas.

 Efektivsuse suurendamiseks on plaanis jätkata standardsemates olukordades õigusdokumentide mallide ja juhendite loomist, protsesside kaardistamist, ühtlustamist ja lihtsustamist, RHO ja asutusevahelise dubleerimise vähendamist, andes RTKle üle tervikuna registri hangete korraldaja roll.

Meede 3. STATISTIKA TAGAMINE

Eesmärk: Usaldusväärne ja tarbijasõbralik statistika ja andmed

Mõõdik	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	Sihttase							
Statistikaameti usaldusväärsus, koht	17	17	20	6	6	6	6	6
Statistikaameti näitajate kasutamine meedia poolt, kajastuste arv aastas, >	7454	8080	8252	7000	7000	7000	7000	7000

Meetme raames on järgmise nelja aasta tegevustes kesksel kohal tarbijate vajadustest ja rahvusvahelistest kohustustest lähtuv statistika tegemine võimalikult väikese halduskoormusega andmeesitajatele ning sisemiselt efektiivselt. Sellega kaasneb andmete kogumise moderniseerimine uute andmeallikate kasutusele võtmise teel, millest suuremad grupid on administratiivallikad ehk riiklikud andmekogud ning eraandmestikud ja suurandmed. Eriline rõhk on Statistikaameti kui sõltumatu faktipõhise teabe esitaja usaldusväarsuse tõstmisel, mis tuleb kodanikuni jõudmise kaudu ja millele aitab kaasa meediakajastuste arv. Statistiliste väljundite ja usaldusväarsuse taga on Statistikaameti pidev hoolitsus selle eest, et tehtavad meetodilised arendused oleks kõrgel rahvusvahelisel tasemel, andmete töötlus oleks kiire ega oleks liiga koormav andmeesitajatele.

Meetme raames on järgmise nelja aasta väga olulised arengud ja ümberkorraldused seotud andmehalduse valdkonnaga. 2019. aastal muudeti riikliku statistika seadust ja avaliku teabe seadust, pannes Statistikaametile valdkonna koordineerija ja edendaja ülesanded. Andmehaldus on sarnane keskele tugiteenusele selles mõttes, et Statistikaamet töötab välja ja jõustab põhimõtted, näiteks andes juhiseid, tagab valdkonna ühetaolisuse riigis. Andmehaldus on samas ka iga asutuse ülesanne, mille koordineerimine Statistikaameti poolt toetab andmete paremat kasutamist, teadmuspõhise poliitika kujundamist ja juhtimisotsuste kvaliteedi parandamist, *once-only* põhimõtte ulatuslikku kasutamist ning bürokraatia vähendamist.

Tegevus 3.1. Statistika tegemise poliitika kujundamine ja statistika

Eesmärk: Riiklik statistika ja teave kajastab tarbijatele huvipakkuvaid, aja- ja asjakohaseid valdkondi arusaadavalt, tagades järjepidevuse ja tõhususe.

Mõõdik	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	Sihttase							
Kliendi vajadustega arvestamine, rahuloluindeks, <	42	70,6	73	70	70	70	70	70
Andmeesitaja rahulolu, indeks, ≥	-39	-39	13	20	20	20	20	20
Rahvusvaheliste missioonide hinnangud	positiivsed	positiivsed	positiivsed	Kõik positiivsed	Kõik positiivsed	Kõik positiivsed	Kõik positiivsed	Kõik positiivsed
Põhistatistika tegemiseks kasutatud aeg, eesmärk aastaga vähendada ca 10000 tundi	290 620	267 964	251 744	247964	sääst 10 000	sääst 10 000	sääst 10 000	0
Statistika kasutamine, veebikülastuste arv, miljonit	1,2	1,3	1,52	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5
Andmeesitajate halduskoormus, eesmärk aastaga vähendada ca 5% eelmise aasta tundide arvust	263 992	247 392	234951	5% väiksem	5% väiksem	5% väiksem	5% väiksem	5% väiksem
Statistikaalaste tellimustööde maksumus, €	757 000	887 000	1 389 773	700000	700000	700000	700000	700000

Tegevused ja tulemus:

Statistika tagamisel lähtuvad riikliku statistika tegijad rahvusvaheliselt tunnustatud statistika tegemise põhimõtetest ja kvaliteedikriteeriumitest.

Aina kiiremini muutuv maailmas eeldavad statistika tarbijad, et nad saavad statistikat neid huvitavate nähtuste kohta võimalikult kiiresti, eelistatult reaalajas. Kiirus tähendab siin andmete ajakohasust ehk ajavahemikku vaatlusperioodi lõpust kuni avaldamiseni. Perioodilistele vaatlustele lisandub järjest igapäevane andmeedastus jooksvatest sündmustest, mida saab kohe analüüsida. Samuti soovivad statistikat tellivad kliendid kiireid vastuseid neid just sel hetkel vaevavatele küsimustele. Statistikaamet seab eesmärgiks oluliselt parandada statistiliste väljundite ajakohasest esitamist juhtimisotsuste langetamiseks. Kiirusega kaasneb statistika usaldusvärsuse vähenemise risk. See seab kiirusele piirid eriti rahvusvaheliste näitajate esitamisel. Riski maandamiseks peab andmetele kogu töötlusprotsessile ja andmete kvaliteedile lisama protsessi käigus kirjeldused ja selgitused, mis allikatest on andmed pärit ja millise metoodikaga saadud, kuidas töödeldud jne. Riski maandavad seega kvaliteetsed metaandmed. Kuid selleks, et töö metaandmetega ei oleks tööluse kitsaskoht, tuleb see standardiseerida ja automatiseerida.

Ühiskonnas on teadvustatud andmete potentsiaali nähtustest ülevaate saamiseks ja juhtimisotsuste langetamisel. See on toonud kaasa riski, et iga asutus hakkab ise andmeid analüüsima, mis tõstab halduskoormust (näiteks nõudes andmeid oma allasutustelt). Statistikaameti kohustus on jälgida, et juhu, kui andmed on riigis mõnes allikas juba olemas, ei küsitaks samu andmeid uuesti. Riikliku statistika üks põhiprintsiipe on vähendada ametkondliku statistika tegemist mis tahes ettekäändel ja sõnastuses. Statistikaameti lähteprintsiip on rakendada andmekogumine esmajärjekorras kõige väiksema halduskoormuse ja kulutasemega meetodil.

Riiklik statistikaalane õigusloome

Riikliku statistikaalase õigusloome peamine eesmärk on õigusruumi aja- ja asjakohasena hoidmine (sealhulgas Euroopa Liidu nõuetega arvestamine). Riikliku statistika valdkonda reguleerib riikliku statistika seadus ning alates 2019. aastast on oluline roll avaliku teabe seadusel (andmehalduse ja andme jagamisteenuse kontekstis). Igal aastal korraldab Rahandusministeerium riikliku statistikatööde tellimuse menetlust, tellitavate statistikatööde lõpliku loetelu kinnitab Vabariigi Valitsus. Lisaks mõjutab järgmiste aastate riikliku statistika tegemist Euroopa Liidu tasemel õigusaktide välja töötamine ja ellu viimine. Euroopa Liidu tasemel kokku lepitud strateegiliste eesmärkide (nt rohelepe) täitmise jälgimiseks on vaja välja arendada ja teha uut statistikat. Väljakutse on leida valdkondade poliitikakujundajatega lahendus täiendava statistika tegemiseks.

Riikliku statistika tegemine (rahvusvaheliste ja arengukavade näitajate tootmine)

Riiklik statistika on kvantitatiivne, kvalitatiivne, kokkuvõtlik ja üldistav teave, mis iseloomustab massnähtust vaatlusaluses kogumis ja mis saadakse riikliku statistika programmi raames andmete statistilise töötlemise tulemusena.

! Suuremahulised statistikatööd 2022. aastal on rahva ja eluruumide loendus ning nende tulemuste avaldamine.

! ELi ja riigisiseste peamiste avaliku huvi esindajate statistikavajadus on pidevalt suurenenud ja suureneb üha kiiremini. Paljud kliendid ootavad samal ajal üha üksikasjalikumalt statistikat aina väiksemate piirkondade ja suurema hulga nähtuste kohta.

 Koostada alates 2023. aasta riiklike statistikatööde loetelu uute riikliku statistika seaduse muudatustest lähtuvate põhimõtete järgi. Jagada väljundmuutujad rahvusvahelistest kohustustest tulenevateks, riiklikest arengukavadest tulenevateks ja muudeks. Vajadusel formeerida koostöös tellijatega uued statistikatööd.

 Üksikasjalikuma statistika tegemine ilma andmeobjektide koormust oluliselt suurendamata eeldab uute andmeallikate, meetodite ja tööriistade kasutamist. Andmeesitamiseks ja –kogumiseks kuluva aja vähendamiseks on oluline rakendada masin-masin liidestusel põhinev andmevahetus nii riiklike andmekogude kui erasektoriga (Aruandlus 3.0).

 Samuti on tähtis anda klientidele teavet senisest oluliselt enam personaliseerituna (kasutajale sobival kujul). Statistikaameti eesmärk on pakkuda klientidele arengukava koostamiseks ning Eesti keskkonna, rahvastiku, sotsiaalvaldkonna ja majanduse arengust ülevaate saamiseks töövahendeid, kus oluline riiklik statistika on esitatud visualiseerituna ja mugavalt kättesaadav vaid paari klikiga.

Tellimustööde tegemine

Iga kliendi sooviga arvestamiseks pakub Statistikaamet võimalust tellida detailsemat infot, kui on andmebaasis või statistikaväljaannetes.

  Statistikaamet pakub klientidele mitmesuguseid teenuseid: teabenõue, tellimustöö (sh uuringud, analüüsid, erinevad statistika visualiseerimise lahendused, andmekaeve jms), teaduslikul eesmärgil andmete kasutamine, statistikaalased koolitused (sh andmekirjaoskus), andmeajamisteenus, pressiteate ja väljaande teavituse tellimine, statistikaväljaande tellimine, konsultatsioon Euroopa Liidu riikide statistika kättesaadavuse kohta, andmesubjektile tema andmetega tutvumise võimaldamine ning klienditugi.

 Statistikaamet pakub lisaks andmeanalüüsi – ja andmekaeve teenust. Andmekaeve rakendamine on vajalik uute meetodikate ja nähtuste uurimiseks. Kavas on oluliselt suurendada andmekaeve teadmust koostöös partneritega (nt asutusega Center for Big Data Statistics Hollandis) ning pakkuda andmekaeve teenust vastavalt tellimustele (*think tank* teenus).

 Täiendavalt loodav andmeajamisteenus on oma olemuselt infoühiskonna teenus, mille kvaliteetne toimimine edendab infoühiskonda. Andmeajamisteenus on andmete töötlemine teaduse või statistilisel eesmärgil, mille käigus andmete vastutav või volitatud töötleja edastab andmeid riikliku statistika tegijale või riikliku statistika tegija edastab andmeid riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutusele, avalik-õiguslikule või eraõiguslikule juriidilisele isikule või avaldab neid, isikuandmete kaitse põhimõtteid järgides.

Riigi andmehalduse juhtimine

 Lähtudes riikliku statistika seadusest ja avaliku teabe seadusest on Statistikaameti kohustus viia ellu andmehaldust riigis. Andmehalduse kaudu kaardistatakse andmekirjelduse standardit järgides riigi andmekogudes olevad andmed, luuakse mõisteline selgus riigi käsutuses olevatest andmetest, juhised andmekvaliteedi ja elukäigu järgimiseks ning tehnilise kättesaadavuse tagamiseks. Andmehalduse korraldamine läbi asutustes olevate andmehaldurite ning nende töö järelevalve peab tagama senisest suurema läbipaistvuse andmestike kasutusel ning halduskoormuse vähendamise riigis. Andmehalduse eesmärgiks on nn. ühekordse andmekorje rakendamine kõigis riiklikes andmekogudes

Programmi juhtimiskorraldus

Halduspoliitika programmi eesmärgi täitmise eest vastutab Rahandusministeerium, kelle roll on peamiselt koordineerimine ja suunamine: riigi kinnisvara, riigi haldusorganisatsiooni korralduse ja riigi personalipoliitika, keskkete tugiteenuste, riigiabi, riigihangete ja statistika valdkonnas.

Halduspoliitika programmi teemad on jagunenud rahandus- ja riigihalduse ministri portfelli vahel. Ministritel on ühine vastutus järgmiste teemade lõikes: riigivara osakonna teemad (rahandusministri vastutusallas on osaluspoliitika, riigihalduse ministri vastutusallas on muu riigivarapoliitika, sealhulgas kinnisvara ja omandireform), osaliselt palgapoliitika, Rahandusministeeriumi Infotehnoloogia Keskuse (RMITi) tegevused ja Rahandusministeeriumi kesksed tugiteenused. Riigihalduse ministri vastutusvaldkonnas on riigihaldus ja personalipoliitika, riigihangete ja riigiabi teemad, riigihangete vaidlustuskomisjon, Riigi Tugiteenuste Keskus ning Riigi Kinnisvara AS aktsionäri roll. Rahandusministri vastutusvaldkonnas on statistikaga seotud õigusloome ja poliitika kujundamine, Statistikaamet ning Eesti Energia AS, AS Eesti Loto ja AS Levira aktsionäri roll.

Halduspoliitika programmi juhib halduspoliitika asekancler. Programmijuhi ülesanne on programmi koostamise ja uuendamise eestvedamine, elluviimise ja seire koordineerimine. Valdkonna eest vastutavad ministrid kinnitavad programmi pärast riigieelarve vastuvõtmist Riigikogus. Programm avalikustatakse Rahandusministeeriumi veebilehel.

Rahandusministeeriumi halduspoliitika olulisteks partneriteks on eelkõige keskvalitsuse asutused, kuid personalipoliitika teemades (eelkõige keskse koolituse korraldus) on oluline puutumus ka laiemal avaliku sektoriga. Riigiabi valdkonnas on partneriteks avalik-õiguslikud juriidilised isikud, riigi sihtasutused, kohaliku omavalitsuse üksused jm (riigiabi valdkonnas käsitletavat riigiabi andjatena). Riigihangete valdkonnas on lisaks avaliku sektori organisatsioonidele partneriteks ettevõtted ja neid esindavad organisatsioonid. Riigi osaluspoliitikas on partneriteks teised osalusi valitsevad ministeeriumid, riigi äriühingud, sihtasutused ja MTÜd. Riigi kinnisvara valdkonnas on olulisteks partneriteks lisaks teistele ministeeriumidele, Riigi Kinnisvara AS (riigi hoonetega seotud kinnisvarateenused) ja Maa-amet (riigi maade haldamine). Halduspoliitika valdkondadel on tugev seos eelarvepoliitikaga (näiteks kinnisvaraga seotud investeeringud ja keskne palgapoliitika). Statistikaameti peamiseks koostööpartneriteks on riigiasutused, ettevõtted ning teadus- ja akadeemilised ringkonnad statistika tarbijatena, rahvusvahelised organisatsioonid ning andmeesitajad. Riigi Tugiteenuste Keskuse (RTK) peamiseks klientideks partneriks on RTK teenuseid kasutavad riigiasutused, põhiseaduslikud institutsioonid, avalik-õiguslikud juriidilised isikud ja riigi asutatud sihtasutused, Euroopa Komisjon ja RTK poolt rakendatavatest meetmetest toetuse taotlejad. Riigiasutused, riigi valitseva mõju all olevad sihtasutused ja avalik-õiguslikud juriidilised isikud, kellele tugiteenuseid osutatakse.

Rahandusministeeriumi olulisteks partneriteks rahvusvahelisel tasandil on Euroopa Komisjon, OECD ja teised organisatsioonid erinevate rahvusvaheliste strateegiadokumentide koostamisel ja riigivalitsemisele seotud laiemate eesmärkide täitmisel. Koostööpartnerluseks on koostöövõrgustikel ja kohtumistel osalemine³, rahvusvahelistes uuringutes osalemine, halduspoliitikaalase statistika andmine rahvusvaheliseks analüüsiks ning OECD tegevuskavas (2011) seatud eesmärkidesse panustamine.

Riigivalitsemise tulemusvaldkond ja halduspoliitika programm on horisontaalselt seotud paljude tulemusvaldkondadega. Kõige enam on halduspoliitika programm seotud infoühiskonna, õiguskorra, regionaalarengu ja maaelu ning tööturu tulemusvaldkonnaga ja teiste riigivalitsemise programmidega.

³ OECD, Euroopa Komisjon jt rahvusvahelised organisatsioonid

Programmi tulemuste seire toimub vastavalt määrusele „Riigi eelarvestrateegia ja ministeeriumi valitsemisala eelarve projekti koostamise ning riigieelarve vahendite ülekandmise kord“. Iga lõppenud aasta kohta koostatakse programmi tulemusaruanne, mis on sisendiks „Tõhusa riigi“ tulemusaruandesse.

EELENÕU